

Střihač/střihačka oděvů (střihová služba) (kód: 31-008-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Střihač oděvů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijímání zakázek ve střihové službě	3
Konstruování střihů dílů a součástí oděvů	3
Modelování základních střihů oděvů	3
Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů	3
Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů	3
Seřizování strojů pro oddělování dílů a součástí oděvů	3
Předávání zakázek ve střihové službě zákazníkům	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijímání zakázek ve stříhové službě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Oslovit zákazníka/zákaznici, zjistit jeho/její požadavky, doporučit vhodný střih oděvu pro danou postavu a účel použití oděvu (tvar, členění, délka, funkční a zdobné prvky, volba materiálu)	Praktické předvedení
b) Vyhotovit technický popis a technický nákras (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování) konkrétního oděvu (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště) na zakázkový list	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry na postavě zákazníka/zákaznice potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště), použít krejčovské měřidlo, při měření zákaznice/zákazníka dodržet obvyklé pořadí měření a zásady měření tělesných rozměrů	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zapsat jednotlivé tělesné rozměry zákazníka/zákaznice (použít obvyklé názvy a zkratky základních tělesných rozměrů)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Změřit krejčovským měřidlem materiál, který si přinesl zákazník/zákaznice, zkontrolovat kvalitu, zjistit charakter materiálu, zapsat délku a šíři materiálu do zakázkového listu. Poradit zákazníkovi/zákaznici při volbě materiálu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit předběžnou cenu zakázky (podle fiktivního ceníku firmy), dojednat se zákazníkem termín dokončení zakázky, doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno, kontakt na zákazníka/zákaznici, předběžnou cenu, zálohu, termín dokončení zakázky)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování střihů dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pomůcky pro konstrukci střihů oděvů	Praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty potřebné pro konstrukci konkrétního oděvu (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště), využít zjištěné tělesné rozměry	Praktické předvedení
c) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního střihu konkrétního oděvu (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště), použít obecně používanou metodiku konstrukce střihu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Modelování základních stříhů oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést modelovou úpravu základního stříhu konkrétního oděvu (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště) podle zvolené fazony	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (nástřihy, záševky, kapsy), porovnat stříh s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vytvořit stříhové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vystříhnout stříhové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vystříhnout potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování stříhových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyžehlit materiál, zjistit jeho srážlivost a zpracovatelské vlastnosti, přeměřit délku a šířku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozložit nebo složit textilii v závislosti na fazoně a použitém materiálu, vyrovnat okraje textilie, zajistit textilii proti posunutí	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sestavit šablony do stříhové polohy (respektovat požadavky na pokládání stříhových šablon – podle referenční linie, podle charakteru materiálu, respektovat souměrnost a návaznost vzoru, dbát na úsporu materiálu)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zakreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (nástřihy, záševky, kapsy)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Stanovit spotřebu materiálu na zadaný výrobek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystříhnout jednotlivé díly z oděvního materiálu (podle zakreslení stříhových šablon, včetně nástřihů)	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat nastříhané díly, označit jednotlivé nastříhané díly a připravit pro předání na šití nebo zákazníkovi/zákaznici	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování strojů pro oddělování dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje (potřebné pro oddělování dílů a součástí dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení potřebných pro oddělování dílů a součástí dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště odpovídají zpracovávanému materiálu, seřídít stroje podle zpracovávaného materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést údržbu vybraného stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic (očistit stroje od provozních nečistot, zkontrolovat zásobu oleje, doplnit olej)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Předávání zakázek ve stříhové službě zákazníkům

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat výslednou kalkulaci – vypočítat cenu za provedenou službu podle skutečných nákladů (informace čerpat z fiktivního ceníku firmy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat nastříhané díly – kompletnost, kvalitu, rozměry, posoudit, zda odpovídají technickému nákresu a popisu a přání zákazníka/zákaznice	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předat nastříhaný výrobek zákazníkovi/zákaznici a vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestaveny v jeden proces (v technologické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno zhotovení stříhu konkrétních oděvů (dámských nebo pánských kalhot a podšitého saka nebo podšitého pláště) pro konkrétního zákazníka nebo konkrétního zákazníci, tzn. na konkrétní postavu, zhotovení stříhových šablon a nastříhání dílů (ze všech potřebných materiálů) jako stříhová služba nebo jako činnost na pracovní pozici v oddělovacím procesu uvnitř malé firmy.

Z důvodů jednotného přístupu k přezkoušení uchazeče budou mít kalhoty pasový límeček (u dámských kalhot z vrchového materiálu, u pánských s podšívkovým spodním límcem), s 6 poutky, budou mít podkrytový rozpárek zapínaný na zdrhovadlo, klínové boční kapsy a jednu zadní kapsu s výpuskovou lištou. Trupové výrobky (sako nebo plášť) budou celopodšité, s fazonou a límcem se stojáčkem (u pánského saka spodní límeček z plsti), zapínané na knoflíky, přední díly budou mít 2 vnější prostřížené kapsy (u pánského saka navíc 1 lištová náprsní kapsa), v podšívce budou dvě dvouvýpustkové kapsy, zadní díl bude vypracován se středovým švem a nákrýtovým rozparkem, rukávy budou hlavice dvousřvové, v ramenu budou ramenní výztuže. Další detaily jsou volitelné.

Uchazeč si zvolí kalhoty a podšité sako nebo podšitý plášť, dále zvolí konkrétní podobu (fazonu), přičemž musí respektovat výše uvedené požadavky a možnosti strojového vybavení autorizované osoby. Informaci o zvoleném oděvu a fazoně sdělí uchazeč autorizované osobě před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou (autorizovaná osoba umožní uchazeči při zkoušce používat odbornou literaturu pro konstrukci stříhů).

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby, oděvní materiál v potřebném množství (vrchový, podšívkový, kapsový a výztužný materiál v metráži). V případě, že bude odborná kompetence Sestavování stříhových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů a odborná kompetence Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů uznána z jiné PK, uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby a minimálně 1 m oděvního materiálu (vrchové textilie nebo podšívky). Uchazeč zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude zhotovován výrobek.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek pracovní činnosti, tak na proces. Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu nastříhání dílů (čistota a hladkost okrajů, přesnost tvaru, rozměrů a nástřihů) a dále je třeba přihlížet především k technologickým možnostem a také bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení a ústního ověření se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo objasnění zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
- d) Profesionální kvalifikace 31-008-H Stříhač/stříhačka oděvů (stříhová služba) a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu (stříhárnu) umožňující ověření všech odborných kompetencí, vybavenou pro stříhání dílů a součástí oděvů, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště příjmu zakázky (stůl, fiktivní katalog pro výběr materiálu z nabídky firmy, fiktivní ceník firmy, formuláře zakázkových listů, psací potřeby)
- Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5m, kreslicí pomůcky), materiál pro zhotovení stříhů a šablon (stříhový a šablonový papír); pro konstrukci stříhů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem
- Žehlicí pracoviště a techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl)
- Stříhací zařízení, pomůcky a techniku (stříhací stůl s délkou nejméně 2,5 m, špendlíky, křídly, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm, ruční řezací stroj, pásovou pilu)
- Návodů k obsluze a údržbě strojů a zařízení
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 11 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice